

De la arhitectura la patrimoniu construit - secolul XX si mai departe

Palatul Cotroceni, Bucuresti, 24-25 septembrie 2015

CONGRESUL NATIONAL AL PATRIMONIULUI ARHITECTURAL

Uniunea Arhitecților din Romania și Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” – București au plăcerea să anunțe organizarea, la Palatul Cotroceni, în 24-25 septembrie 2015, a Congresului Național al Patrimoniului Arhitectural cu tema:

DE LA ARHITECTURĂ LA PATRIMONIU CONSTRUIT – SECOLUL XX ȘI MAI DEPARTE

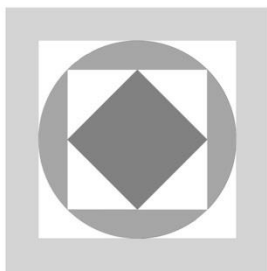
ARGUMENT

Marcată de cultul inovației și al progresului, arhitectura secolului XX a pus în discuție, în mod programatic, moștenirea trecutului și însăși ideea de conservare – pentru a deveni la rândul său obiect al conservării. Conceptul de patrimoniu al secolului XX s-a născut astfel din paradoxul noului devenit tradiție și al rupturii transformate în continuitate, în contradicție cu agenda modernității, care a promovat schimbarea și originalitatea ca valori supreme în locul idealului mimetic al respectului față de istorie și modele.

Incitant prin natura sa paradoxală, semnificativ prin amprenta asupra existentului și prioritar prin gradul de vulnerabilitate, patrimoniul arhitectural al secolului XX constituie un subiect major pentru dezbateră actuală din domeniul conservării.

Este în mod cert cel mai amplu și mai diversificat patrimoniu din istorie, care include, în mai mare proporție decât în perioadele anterioare, componente intangibile precum viziunea arhitectural-urbanistică, programul social, tehnologia, educația, viața comunității, memoria și identitatea colectivă. În același timp, comparat cu alte segmente istorice ale patrimoniului universal, este mai periclitat din multiple considerente: ritmul dezvoltării și al transformărilor din societatea contemporană, protecția ineficientă, lipsa de recunoaștere din partea publicului, riscul unei degradări accelerate datorate noilor materiale și tehnici.

În România, subiectul este cu atât mai sensibil cu cât percepția și aprecierea arhitecturii de secol XX sunt afectate de insuficienta informare a publicului și a factorilor de decizie, de agresiunea intereselor imobiliare și a intervențiilor necontrolate, iar pentru perioada postbelică în mod particular – de conotațiile negative legate de trecutul totalitar recent. Statutul fragil al patrimoniului românesc de secol XX, dar și rolul său definitoriu pentru identitatea culturală a României de astăzi impun cu necesitate articularea unor strategii patrimoniale coerente și susținerea unor intervenții adecvate, menite să integreze în viața societății valorile patrimoniului recent pentru a le transmite mai departe generațiilor viitoare.

De la arhitectura la patrimoniu construit - secolul XX si mai departe

Palatul Cotroceni, Bucuresti, 24-25 septembrie 2015

CONGRESUL NATIONAL AL PATRIMONIULUI ARHITECTURAL

OBIECTIVE

Organizat de UAR și UAUIM (în parteneriat cu UNRMI și ICOMOS România) cu sprijinul administrației prezidențiale și beneficiind de ambianța spațiului evocator al Palatului Cotroceni, monument reprezentativ pentru România modernă, Congresul Național al Patrimoniului Arhitectural, aflat la a doua ediție, propune mediului profesional, publicului interesat și forurilor vizate o reflecție critică asupra arhitecturii românești din secolul XX și, mai departe, din secolul XXI, în sensul de creație ex-novo care a devenit și devine patrimoniu, dar și de intervenție asupra valorilor patrimoniale – clădiri, ansambluri, spații publice, peisaje culturale.

Obiectivele dezbaterii, la care sunt invitați să participe specialiști avizați din domeniul istoriei arhitecturii moderne și al protecției patrimoniului – arhitecți, urbanisti, ingineri, experți restauratori, antropologi, istorici și istorici ai artei – sunt de a releva semnificația acestui important segment al arhitecturii românești ca suport al identității naționale și regionale, dar și ca aport la patrimoniul universal, și de a trasa liniile directoare ale unui plan general de salvagardare și valorizare, premisă fundamentală pentru proiectul cultural al societății românești de mâine.

TEME

I. Secțiunea 1 (deschidere) – 24 septembrie(I)

PROBLEMATICA PROTEJĂRII, CONSERVĂRII ȘI PUNERII ÎN VALOARE A PATRIMONIULUI SECOLULUI XX – teme specifice

Prima secțiune a congresului va trece în revistă problematica generală a dezbaterii actuale privind patrimoniul secolului XX, de la subiectul controversat al definirii conceptului și necesitatea unei abordări diferențiate față de patrimoniul perioadelor anterioare la modele ale practicii internaționale referitoare la:

- (re)cunoașterea și conștientizarea valorii patrimoniale a arhitecturii recente;
- metode și criterii de identificare, selecție, inventariere și evaluare;
- instrumente și politici patrimoniale;
- principii și modalități de intervenție.

II. Secțiunea 2 – 24 septembrie (II)

ARHITECTURA SECOLULUI XX ÎN ROMÂNIAȘI FENOMENUL PATRIMONIALIZĂRII privire critică asupra trecutului recent

A doua secțiune va fi dedicată cercetării în domeniu și va analiza, din perspectiva secolului XXI, valorile arhitectural-urbanistice ale secolului XX din România și evoluția modului în care au fost percepute și

De la arhitectura la patrimoniu construit - secolul XX si mai departe

Palatul Cotroceni, Bucuresti, 24-25 septembrie 2015

CONGRESUL NATIONAL AL PATRIMONIULUI ARHITECTURAL

apreciate, a criteriilor privind recunoașterea și clasarea, a atitudinii și a conceptelor de intervenție față de diferite categorii de clădiri, ansambluri sau situri, urmărind:

- aportul etapelor istorice ale arhitecturii secolului XX (ante-1918, 1918-1948, 1948-1990, post-1990) și temele recurente (identitate națională, tradiție, modernitate, sincronizare);
- operele personalităților de referință (arhitecți, artiști, ingineri și restauratori);
- expresiile stilistice – de la eclectism târziu, Art Nouveau și neoromânesc la modernism ante- și postbelic, de la realism socialist la funcționalism liric, de la raționalism structural la high-tech;
- valorile memorial-simbolice, identitare și spiritul locului;
- dinamica tendințelor de patrimonializare și a metodelor de intervenție asupra existentului.

III. Secțiunea 3 – 25 septembrie (I)

EXPLORĂRI, ABORDĂRI ȘI EXPERIENȚE CONTEMPORANE privire critică asupra prezentului

Secțiunea a treia va fi axată pe practica actuală a protejării, conservării și restaurării, ca și a intervențiilor arhitectural-urbanistice asupra patrimoniului arhitectural de secol XX din România, prezentând cele mai relevante demersuri și realizări, înscrise în următoarele decupaje și categorii de probleme:

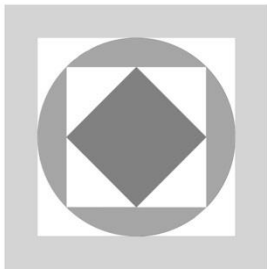
- modele, instrumente și metodologii de inventariere, conservare, monitorizare, evaluare și prevenire a riscurilor;
- politici de conservare integrată și dezvoltare sustenabilă;
- tipuri de obiective – peisaje, situri, ansambluri, spații urbane, arii pietonale, grădini;
- tipuri funcționale – clădiri publice; birouri și dotări comerciale; arhitectură pentru spectacole, loisir și turism (balnear, litoral, montan); arhitectură rezidențială; arhitectura industrială; monumente de for public;
- tipuri de degradări – probleme tehnice (structură, materiale, instalații, execuție) și componente artistice;
- tipuri de intervenții – restaurări, extinderi, remodelări, conversii, inserții;

IV. Secțiunea 4 – 25 septembrie (II)

STRATEGII, DIRECȚII, PERSPECTIVE privire critică spre viitor

Secțiunea a patra va încerca să sintetizeze concluziile dezbaterilor anterioare și să formuleze, într-o abordare interdisciplinară, principiile de bază ale unui proiect coerent de protejare, conservare și promovare a patrimoniului secolului XX, luând în discuție teme-cheie precum:

- înțelegerea semnificației și a valorii diverselor manifestări ale arhitecturii de secol XX din România, în raport cu perioadele anterioare și cu secolul XXI;

De la arhitectura la patrimoniu construit - secolul XX si mai departe

Palatul Cotroceni, Bucuresti, 24-25 septembrie 2015

CONGRESUL NATIONAL AL PATRIMONIULUI ARHITECTURAL

- (re)definirea criteriilor de evaluare și a conținutului categoriei de „patrimoniu arhitectural al secolului XX”;
- rolul învățământului și al cercetării, al profesiei și al organizațiilor profesionale, al legislației și al comunităților în cadrul unei politici adecvate de salvagardare;
- aspecte legate de eficiența economică, sustenabilitate și strategii de conservare a resurselor energetice;
- modul de raportare al arhitecturii de azi la cea de ieri;
- arhitectura de azi ca patrimoniu de mâine.

INVITAȚIE DE PARTICIPARE

- Participarea cu comunicări în cadrul congresului este **pe bază de invitație din partea organizatorilor (adresa de corespondență: congres.uar.2015@gmail.com)**.
- Comunicările preconizate nu vor depăși 15 minute;
- Invitații care își vor manifesta disponibilitatea de a participa la eveniment sunt rugați să transmită **până la data de 1 august (inclusiv)**:
 - **tema (titlul) comunicării;**
 - **secțiunea la care se înscriu;**
 - **un extras de CV de cca. 300 cuvinte (1 pagină) în limba română.**
- De asemenea, în vederea tipăririi unei publicații a congresului, care va fi distribuită la finalul manifestării, participanții sunt rugați să trimită **până la data de 24 august (inclusiv)**:
 - **o scurtă notă biografică axată pe activitatea profesională de cca. 150 cuvinte (1/2 pagină) în limbile română și engleză;**
 - **o fotografie;**
 - **un rezumat al comunicării, care să cuprindă titlul, numele (co)autorilor, adresa e-mail de corespondență, un text de cca. 300 cuvinte (1 pagină) în limba română, precum și o traducere în limba engleză;**
 - **2-4 ilustrații cu legende aferente în limbile română și engleză.**